

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Mokrá, okres Brno-venkov

664 04 Mokrá - Horákov 352

Identifikátor školy: 600 111 083

Termín konání inspekce: 11. - 13. listopad 2003

Čj.:	15-1070/03-11085
Signatura:	ol2cx106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda ve třídách 1. stupně základní školy a v předmětech český jazyk, dějepis, matematika, fyzika a chemie ve třídách 2. stupně základní školy
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda ve třídách 1. stupně základní školy a v předmětech český jazyk, dějepis, matematika, fyzika a chemie ve třídách 2. stupně základní školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mokrá, okres Brno-venkov, je příspěvkovou organizací a má právní subjektivitu. Jejím zřizovatelem je obec Mokrá-Horákov 207.

Podle údajů uvedených v *Rozhodnutí o zařazení Základní školy Mokrá do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* sdružuje tento právní subjekt základní školu (kapacita 500 žáků), školní družinu (kapacita 50 žáků) a školní jídelnu (kapacita 540 jídel).

Základní škola Mokrá (dále jen ZŠ) je úplná škola, která poskytuje ve školním roce 2003/2004 v 16 třídách vzdělání 344 žákům z obcí Mokrá-Horákov a Velatice. Výchovně-vzdělávací proces realizuje na základě vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Sledovanou výuku zabezpečovalo včetně ředitele školy celkem 16 pedagogů, z nichž čtyři mají pouze odbornou způsobilost a jedna vyučující nemá odbornou a pedagogickou způsobilost, která je stanovena vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Výchovná poradkyně nemá absolvováno požadované kvalifikační studium. Přidělení úvazků pedagogickým pracovníkům je prováděno optimálním způsobem.

Organizace činnosti a provozu školy je promyšlená. Organizační řád jednoznačně stanovuje kompetence pracovníků školy. Škola je členěna na několik úseků. Za jejich bezproblémový chod odpovídají stanovení vedoucí s příslušnými kompetencemi. Povinnosti jednotlivých zaměstnanců jsou konkretizovány v jejich pracovních náplních.

Činnost poradního orgán ředitele (výchovná poradkyně, vedoucí školní družiny a předsedové všech metodického sdružení a předmětových komisí) je neformální a poskytuje vedení důležité zpětnovazební informace. Ředitel vedoucí pracovníky úseků řídí a koordinuje jejich práci. Na pracovních poradách vedení, schůzkách metodických orgánů a jednáních pedagogické rady je projednávána aktuální problematika výchovně-vzdělávacího procesu. Plnění úkolů vedení školy

sleduje a vyhodnocuje. Způsob kontroly je systematický a zajišťuje zpětnovazební informovanost.

Pedagogičtí pracovníci jsou v potřebném rozsahu a včas informováni obvyklými způsoby. Všechny důležité informace k průběhu školního roku jsou uvedeny v ročním plánu práce. Krátkodobé plánování je v potřebné míře zajištěno měsíčními a týdenními plány. Kromě toho jsou zaměstnanci operativně informováni prostřednictvím nástěnky ve sborovně nebo osobním sdělením. Informační systém školy vůči zaměstnancům je účinný, má velmi dobrou úroveň. Problematika a výsledky pedagogické práce jsou projednávány na jednáních pedagogické rady školy a pracovních poradách, v dílčích oblastech na jednáních předmětových komisí a metodického sdružení.

Neformální činnost metodických orgánů má pozitivní přínos pro řešení problematiky v oblasti plnění cílů výuky jednotlivých předmětů. Uplynulé období se vyhodnocuje a hledají východiska pro další období. V ZŠ aktivně pracuje *Žakovská rada* – orgán, ve kterém je po dvou zástupcích za každou třídu 5. až 9. ročníku. Její jednání zajišťují častý kontakt a oboustrannou informovanost mezi ředitelem a třídami. Organizace činnosti a provozu školy je celkově promyšlená, funkční a má velmi dobrou, v některých oblastech až vynikající úroveň.

Při vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků školy používá ředitel demokratický způsob řízení. Častým kontaktem se zaměstnanci si zajišťuje účinnou informovanost, která mu pomáhá v řídicí práci. K vytvoření dobrých vztahů mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky přispívají i společně pořádané akce.

Začínajícím a nekvalifikovaným učitelům jsou určeni uvádějící pedagogové, kteří jim pomáhají, radí a projednávají konkrétní problematiku pedagogické práce, realizují vzájemné hospitace. V rámci hospitační činnosti se vedení školy zaměřuje na výsledky v jejich práci a případnou pomoc.

Ředitel školy a jeho zástupkyně mají rozděleny oblasti hospitační činnosti. Pevně stanovená kritéria (sledované ukazatele) zabezpečují objektivitu hodnocení a všestranný pohled na výuku v jednotlivých hodinách. Hospitace u všech vyučujících jsou jak předem oznámené, tak i neohlášené. Z hospitací jsou prováděny písemné záznamy. Závěry z nich (pozitivní či negativní) jsou s jednotlivými pedagogy projednávány a vyučujícími podepisovány. Ti mají možnost k zjištěným skutečnostem se vyjádřit. Se zjištěnými závěry jsou na poradách v obecné poloze pedagogové seznamováni.

Kontrolní činnost ředitel realizuje na základě zpracovaného plánu. Kontrolní a hospitační činnost, kterou vedení školy zjišťuje nedostatky a operativně je řeší, je efektivní.

Složení pedagogického sboru po stránce aprobovanosti výuky je velmi dobré. Vytváří podmínky vyučujícímu k dokončení studia učitelství i další učitelce, která si potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost bude doplňovat vysokoškolským studiem. Minimalizuje negativní dopady odchody učitelů na kvalitu výuky. S výhledem do příštích let plánuje v maximálně možné míře stabilizovaný a kvalitní učitelský sbor. Rovněž dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků ředitel školy věnuje potřebnou pozornost. Má zpracován plán vzdělávání nejen vedoucích pracovníků a celého pedagogického sboru, ale i skupin učitelů či jednotlivých pedagogů podle jejich zájmů. Výběr studijních aktivit pedagogů usměrňuje a sleduje využití takto získaných poznatků ve výchovně-vzdělávací práci školy. Škola si připravuje nejen vyučující, ale i vlastní lektory pro realizaci programu Tvořivá škola. S přihlédnutím k finančním možnostem škola pořizuje také odbornou literaturu a časopisy.

Hodnocení pracovníků provádí ředitel školy na základě stanovených kritérií. Je směřováno spíše k pozitivním aspektům činností a výsledků práce jednotlivých pracovníků, což je v jejich

další práci i profesním růstu pro ně motivující a povzbuzující. Sebehodnocení zaměstnanců se zatím ve škole systematicky neprovádí.

Personální podmínky školy mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V hlavní budově školy jsou kmenové třídy ZŠ a samostatné odborné pracovny chemie, chemická laboratoř, fyziky a učebna informatiky. V odborných pracovnách jsou speciální žákovské stoly, demonstrační stůl a nainstalovaná audiovizuální technika. Jejich výzdoba je účelná a podnětná k výuce jednotlivých předmětů. Některé kmenové třídy jsou specificky vybaveny pro výuku dějepisu, hudební výchovy, cizích jazyků a zeměpisu a žáci se do nich stěhují. V další budově, která je s hlavní budovou propojena spojovací chodbou, se nachází školní kuchyň s jídelnou, prostory školní družiny, cvičná kuchyň, dílny pro výuku praktických činností, tělocvična a bazén se sociálním zázemím a šatnami. V areálu Základní školy Mokrá se nachází školní hřiště a zahrada. Pro žáky školy je zřízena žákovská knihovna, je využívána učiteli i žáky. Běžné třídy jsou velmi pěkné a svým prostředím jsou pro školní práci motivující. Škola má zřízenou počítačovou síť, kterou je zajištěno spojení ředitelny školy a dalších pracovišť. Chodby a schodiště jsou pěkně vyzdobeny květinami a pracemi žáků i učitelů. Je zde vytvořeno příjemné prostředí pro relaxaci. Všichni žáci jsou vybaveni učebnicemi ucelených řad. V odborných učebnách 2. stupně jsou pro žáky k dispozici jazykové příručky, atlasy, slovníky ale i další naučné vzdělávací publikace. Vybavení učeben didaktickými pomůckami a audiovizuální technikou je účelné a dostačující. Výpočetní technika (síť s 15 pracovními místy) v učebně informatiky umožňuje efektivně realizovat výuku informatiky a postupně je využívána i ve výuce v jiných předmětech.

Vedení školy věnuje ve spolupráci s výchovnou poradkyní patřičnou pozornost materiálnímu zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V souladu s *Doporučením žáka k integraci*, vydaným specializovanými pracovišti, zabezpečuje v dostatečné míře základní kompenzační pomůcky odpovídající typu poruchy.

Ředitel školy má koncepčně zpracován plán modernizace materiálně-technického vybavení školy. Ten postupně realizuje dle finančních možností školy ve spolupráci s obcí a sponzory. Při nákupu nového vybavení jsou zohledňovány požadavky metodických orgánů školy na učební pomůcky, učebnice a studijní literaturu a výsledky pravidelné inventarizace majetku školy. Kontrolu využívání učebních pomůcek a didaktické techniky provádí vedení školy pravidelně v rámci hospitační činnosti. Tato zjištění jsou mimo jiné předmětem diskuse v pedagogickém sboru v souvislosti s názornou a činnostní výukou.

Sportovní zařízení školy je efektivně využíváno dalšími subjekty a veřejností. Budova, v níž je mimo jiné tělocvična a bazén s příslušným zázemím, má samostatný vchod. V jeho prostorách jsou šatnové skříňky pro ty, kteří využívají sportovní zařízení mimo rozvrh hodin ZŠ. Probíhá zde výuka plavání žáků z okolních základních škol a místní mateřské školy, v odpoledních a večerních hodinách pak sportovní aktivity tělovýchovných organizací.

Materiálně-technické podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj.: 16 847/96-2. Individuální vzdělávací programy jsou vypracovány pro všechny integrované žáky. Vychází z doporučení speciálně pedagogických vyšetření. Jejich adekvátnost je konzultována s poradenskými zařízeními (PPP a SPC), jsou akceptovány zákonnými zástupci žáků a projednány se všemi pedagogickými pracovníky, kteří se na výchově a vzdělávání vykázaných žáků podílí.

Vzdělávací program Základní škola čj.: 16 847/96-2 je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Učební dokumenty jsou platné vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu školy. Reálná výuka korespondovala s učebním plánem a stanoveným rozvrhem hodin. Škola uplatnila navýšení dvou vyučovacích hodin v 8. a 9. ročníku v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR čj. 31172/2002-22.

Dokumentace školy byla vedena pečlivě a průkazně zachycovala průběh.

Výuka ve sledovaných předmětech byla v souladu s platnými učebními dokumenty.

Kontrolu průběžného plnění osnov delegoval ředitel na vedoucí metodických orgánů. Reálné plnění osnov sleduje vedení školy v rámci hospitační činnosti a z pravidelné kontroly průběžného plnění tématických plánů, které jsou umístěny na počítačové síti. V případě zjištění, že nejsou osnovy plněny podle časového plánu jsou ředitelem realizována opatření vedoucí k nápravě.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Počet hodin v jednom sledu i délky vyučovacích hodin a přestávek jsou v souladu s ustanovením § 9 odst. 2 a 3 vyhlášky 291/1991 Sb. o základní škole. ***Rozvrh hodin ve vztahu k náročnosti vyučovacích předmětů odpovídal v denním i týdenním režimu psychohygienickým zásadám.***

Řád školy byl vypracován v souladu s ustanovením § 15 vyhlášky o základní škole vyhlášky.

Je doplněn kapitolou uvádějící práva žáků a výčtem bodů považovaných za hrubé porušení zásad slušného chování (mimo jiné držení, distribuce a užívání návykových látek). Řády odborných učeben jsou vypracovány v souladu s jejich určením pro potřeby výuky předmětů, pro něž jsou vybaveny. Ostatní vnitřní normy a směrnice upravující organizaci výchovně vzdělávacího procesu vůči žákům jsou vypracovány stručně, přehledně a vychází z podmínek školy.

Informace žákům jsou předávány obvyklými formami prostřednictvím třídních učitelů, výchovné poradkyně a školním rozhlasem. Důležité informace jsou zveřejněny na nástěnkách v budově školy. Významné místo ve zprostředkování informací mezi žáky a vedením školy zaujímá žakovská rada, v níž mají zastoupení žáci 5. – 9. ročníku. Její činnost je neformální a oboustranně užitečná.

Rodiče mají možnost se zúčastňovat aktivit pořádaných výchovnou poradkyní a dle jejich zaměření i ostatními pedagogickými pracovníky. Patří k nim Miniveletrh profesní orientace vycházejících žáků, dny otevřených dveří, výtvarné dílny a jednorázové sportovní činnosti organizované nejčastěji o sobotách. Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí nejčastěji informováni prostřednictvím hovorových hodin a třídních schůzek. Závažné informace získávají písemně prostřednictvím žakovských knížek a tiskopisů zasílaných vedením školy. Informace dle zákona 106/1999 Sb., jsou zveřejněny na nástěnce v hale budovy školy a na internetových stránkách. Z dotazníkové ankety pro rodiče uskutečněné školou v červnu

2003 vyplynulo, že kvalitu a včasnost informací o prospěchu a chování žáků poskytovaných školou hodnotí rodiče velmi vysoce. ***Informační systém vůči žákům a jejich zákonným zástupcům byl funkční.***

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu byla celkově funkční.

Výchovné poradenství i drogová prevence je zajištěna pedagogickou pracovníci s mnohaletou praxí. V uvedené problematice se průběžně vzdělává. Získala osvědčení metodika drogové prevence, studium určené pro výchovné poradce neabsolvovala. Jednou z hlavních náplní výchovného poradenství je zajištění optimálních podmínek pro výchovu a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Výuka integrovaných žáků je podložena individuálními vzdělávacími programy a probíhá v užší spolupráci s rodiči a poradenskými zařízeními. Výchovná poradkyně spolupracuje s učiteli a poskytuje jim aktualizované podklady pro doplnění evidence problémových žáků. Zjištění odborných vyšetření s nimi rozebírá a upřesňuje postupy školy v oblasti individuálního přístupu k uvedeným žákům. Následně sleduje další vývoj žáků a jejich pokrok hodnotí. Nápravné kroky probíhají v průběhu výuky, doučováním i prostřednictvím dyslektického kroužku.

Profesní poradenství poskytuje potřebné informace vycházejícím žákům i jejich rodičům prostřednictvím konzultací, propagačních materiálů a Miniveletrhu středních škol. Výchovná poradkyně analyzuje a koordinuje předběžné zájmy žáků o povolání s ohledem na jejich individuální dispozice a trh práce a doporučuje profesní vyšetření nabízené akreditovanými institucemi. Výsledky přijímacího řízení přehledně zpracovává.

Talentovaným žákům je věnovaná pozornost okrajově. Své zájmy i schopnosti mohou hlouběji rozvíjet prostřednictvím četných školních i mimoškolních aktivit. Profesní pomoc školy, stejně tak jako rozsah poradenských služeb zjišťovaných školou formou dotazníkové ankety, hodnotí většina rodičů pozitivně.

Činnost drogové prevence probíhá v souladu s vypracovaným Minimálním preventivním programem, který vychází z podrobné analýzy předchozího školního roku. Na jeho realizaci se podílí všichni pedagogičtí pracovníci. V rámci vhodných předmětů vedou žáky ke zdravému životnímu stylu, vytváření právního povědomí, vhodnému trávení volného času. Systematicky jsou poučováni o škodlivosti drog. Za preventivní prostředek je považovaná i včasná diagnostika poruch učení a následná práce s těmito žáky. Škola využívá peer programů proškolených aktivistů z vlastních řad žáků a organizuje besedy. V poslední době konkrétní případ zneužívání či distribuce návykových látek neřešila, zabývá se proto výhradně prevencí.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda na 1. stupni základní školy

V rámci inspekční činnosti proběhly hospitace ve všech ročnících 1. stupně. Bezprostřední příprava učitelek na vyučovací hodiny byla velmi dobře promyšlená po stránce obsahové, lišila se mírou materiálního zabezpečení jednotlivých hodin v návaznosti a probírané učivo. Při formulaci vzdělávacích cílů vycházely učitelky z vyučovaného tématu a navazovaly na předchozí probírané učivo. Přiměřenost stanovených vzdělávacích cílů vzhledem k vědomostem a dovednostem žáků byla patrná v jejich naplňování v průběhu vyučovacích hodin.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost u dvou z osmi učitelek, u kterých byla hospitace realizována, neovlivnila kvalitu výuky. Kvalitu výuky v oblasti její organizace naopak pozitivně ovlivňovala prohlubovaná odborná způsobilost některých učitelek v rámci programu Tvořivá škola.

Příkladný estetický vzhled většiny tříd, jejich podnětnost a názornost pro výuku byla podpořena vkusnou a pestrou výzdobou (práce třídních učitelů), zdařilými výtvarnými pracemi žáků i účelnými učebními pomůckami. Při vyučování pracovali žáci se schválenými učebnicemi, pracovními sešity, různými materiály a pomůckami koncipovaných pro činnostní pojetí tvořivé školy. Pokud byly učebnice a učební pomůcky využívány účelně, byly do činností zapojování bezprostředně všichni žáci. Zprostředkovaná názornost podporovala rozvoj logického myšlení a rozvíjela představivost žáků. Při manipulaci s drobnými pomůckami (kartičky, písmenka, kostky, kolečka) prováděli zautomatizované činnosti, které vedly k snadnějšímu vyvození nového učiva a jeho pochopení. Využití auditivní techniky k poslechu hudební ukázky bylo zpestřením k probírané nové látce.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti, používané formy a metody práce odpovídaly ve většině hodinách pojetí realizovaného vzdělávacího programu a zároveň principům tvořivé školy. V takovýchto hodinách se odrážely pedagogické zkušenosti, odbornost i kreativita učitelky, jež dokázaly prostřednictvím aplikovaných metod a forem práce vést k aktivní účasti ve výuce, k získávání nových vědomostí převážně vlastní činností, poskytovaly žákům dostatečný prostor pro jejich sebeuplatnění a seberealizaci. Zadávané úkoly i pokyny žákům k pracovním činnostem byly učitelkami formulovány jasně a srozumitelně, žáci podle nich dokázali samostatně pracovat v učebnici či pracovním sešitě. Skupinová práce byla zařazována vhodně a účelně, žáci uměli vzájemně spolupracovat, pomáhali si a svoji práci objektivně hodnotili. V případě frontálně vedené výuky, kdy byly využity méně efektivní metody a žáci nebyli dostatečně motivováni k jednotlivým činnostem, se projevil neklid ve třídě a nesoustředěnost žáků na výklad nového učiva. Ve výuce prokazovali žáci velmi dobré znalosti a dovednosti a zafixované pracovní návyky při zadávaných činnostech.

Kromě záměrně realizovaných motivačních prvků (motivační rozhovory, aplikace mezipředmětových vztahů, využívání zkušeností z praktického života žáků, hra aj.) byl pro žáky nejsilnějším motivačním momentem samotný styl práce v duchu tvořivé školy. Zvolené formy hodnocení (motivační hodnocení, povzbuzení, častá pochvala, převaha pozitivního hodnocení) tuto skutečnost ještě umocňovaly. Společnou kontrolou a hodnocením ze strany učitelky, které následovalo většinou hned po splnění úkolu, získávali žáci zpětnou vazbu o své úspěšnosti a učitelky měly současně přehled o míře zvládnutí zadaného úkolu. Provedené hodnocení bylo objektivní jak ze strany vyučujících, tak ze strany žáků v případě vyhodnocování výsledků skupinové práce. Méně příležitostí měli žáci k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Shrnutí učiva a celkové hodnocení průběhu vyučovací hodiny prováděly učitelky společně se žáky. Závěrečné hodnocení provedené samostatně učitelkou vyznělo formálně a nekonkrétně.

Ve sledovaných hodinách dominovala vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky. Při skupinových činnostech žáci komunikovali věcně a vzájemně se respektovali. Verbální projev žáků měl odlišnou úroveň v závislosti na jejich komunikativních dovednostech. Ne vždy však bylo učitelkami dbáno na důsledné dodržování určitých pravidel při vzájemné komunikaci, na správné užívání odborné terminologie a celkovou kvalitu souvislého mluvního projevu žáků (např. při referátech). Verbální komunikace učitelky byla většinou na velmi dobré úrovni.

Celkově je kvalita vzdělávání ve třídách 1. stupně velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a dějepis ve třídách 2. stupně ZŠ

Hospitace proběhly u všech učitelů sledovaných předmětů. Cíle byly stanoveny správně v souladu s požadavky učebních osnov a v návaznosti na předchozí učivo. Jejich vysvětlení postrádalo konkrétnost a diferenciaci s ohledem na individuální rozdílnosti žáků.

Výuka byla zajištěna převážně učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Garantem kvality vyučování je vedoucí předmětové komise s víceletou praxí. Pedagogický sbor byl doplněn mladými talentovanými učiteli, kteří svou invencí přispěli k pozitivnímu hodnocení uvedeného bloku předmětů.

Výuka českého jazyka probíhala v kmenových třídách na rozdíl od dějepisu, kde odborná učebna plnila současně motivační roli pro uvedený předmět. Převažovalo využití běžných pomůcek jako jsou učebnice, doprovodná literatura, nástěnné obrazy a historické mapy. V menší části hodin byla vhodně zařazena didaktická technika. Estetické učební prostředí svým vybavením plně umožňovalo realizovat kvalitní výchovně vzdělávací činnost.

Organizace vyučování sledovala efektivní využití času. Učitelé střídali frontální postupy s kooperativními technikami učení. Tomu odpovídaly formy práce založené na střídání ústních a písemných činností žáků. Žáci se aktivně zapojovali do individuální i skupinové práce. Učili se vyvozovat nové poznatky, vyjadřovali hodnotící soudy k probírané látce, zdůvodňovali chyby, upozorňovali na nedostatky spolužáků, zařazovali učivo do širších souvislostí v rámci ročníků i mezipředmětových vztahů. Někteří dokázali poznatky vhodně aktualizovat. Většina prokazovala velmi dobré znalosti a vysokou aktivitu až do konce hodin. Okamžitá zpětná vazba o správnosti výsledku jim dodávala pocit sebedůvěry. Psychohygienu většiny byla velmi dobrá až na některé jednotlivce, kterým učitelé neumožnili výraznější uplatnění.

Často abstraktně stanovené cíle nebyly pro žáky dostatečně podnětné. Průběžná motivace spočívala v pružné organizaci a začlenění většiny žáků do vyučovacího procesu. Průbojnější žáci přispívali k dynamice výuky, projevovali pěkné znalosti i radost z učení.

Atmosféra vyučování byla velmi příznivá, založená na partnerských vztazích mezi žáky samotnými i jejich učiteli. Žáci využívali navozené podmínky pro upevňování vzájemného respektu, diskusi a odbornou argumentaci při objasňování pravidel a historických zákonitostí. Jejich projev byl stručný jen ojediněle uplatňovali širší komunikativní dovednosti.

V hodnocení žáků převažovalo slovní posilování, méně byla uplatňována klasifikace, i když některé činnosti žáků této formě hodnocení odpovídaly. Žáci byli vedeni ke vzájemnému hodnocení, ale méně sebehodnocení vlastní práce.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a dějepis měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika a chemie

Hospitace proběhly ve fyzice v 6., 7., a 9. ročníku, v chemii v 8. a 9. ročníku u všech vyučujících. Příprava učitelů byla promyšlená. Výchovně-vzdělávací cíle ve výuce byly většinou splněny. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Vyučující využívali v průběhu výuky mezipředmětové vztahy chemie - fyzika, fyzika - informatika.

Všichni učitelé splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v 6. až 9. ročníku ZŠ. Absolvovali potřebná školení z oblasti bezpečnosti práce jak pro práci ve fyzice tak chemii. Plně aprobovaná výuka byla vedena věcně a odborně správně.

Hospitované hodiny proběhly v odborných učebnách chemie a fyziky. V průběhu každé hodiny vyučující zařadili demonstrační a žákovské pokusy. Někdy využili jako pomůcku i předměty denní potřeby. Využité učební pomůcky byly nejen běžné, ale i moderní. V chemii doplňovali vlastní výuku projekcí transparentních folií na zpětném projektoru. Uspořádání žákovských lavic a jejich specifické vybavení zajišťovala velmi dobré podmínky pro činnostní výuku. Prostředí obou učeben bylo estetické a ve vztahu k výuce daných předmětů podnětné. Žáci využívali vhodné učebnice.

Všechny hodiny byly charakteristické činnostní výukou. Použité vyučovací metody se lišily podle zkušeností jednotlivých pedagogů. U vyučujících s dlouholetou praxí byly založeny na neustálém zapojování žáků do všech aktivit v hodině. Žákům byl dán v části hodiny prostor pro individuální plnění úkolu vlastním tempem. Byli vedeni ke kritickému posouzení vlastních výsledků své práce. Vyučující se věnovali žákům s individuálními vzdělávacími potřebami. V případě frontální výuky převažovala činnost učitele. Všichni vyučující vytvářeli žákům prostor pro diskusi a otázky. Začleněná skupinová práce s pomůckami přispěla k relaxaci žáků. Vyučující sestavovali zápis nových poznatků v logických souvislostech tak, aby pomáhal žákům učit se s porozuměním.

V hospitovaných hodinách byli žáci velmi pozitivně motivováni. V úvodu jednotlivých hodin i v jejich průběhu byly prováděny pokusy, probíhala diskuse o vlastních zkušenostech žáků a příkladech z každodenní praxe. V chemii žáci projevovali zájem, dobré znalosti a informovanost. Menší zájem projevovali ve fyzice a věcné otázky k probíranému učivu kladli jen ojediněle.

Žáci při všech činnostech v hodinách dohodnutá pravidla chování a komunikace akceptovali nebo se jim učili. Podporovalo to jejich osobnostní a sociální rozvoj. Komunikovali mezi sebou a byli vedeni k vzájemnému respektování. V průběhu konání žákovských pokusů i laboratorní práce si uměli zorganizovat práci s pomůckami, ale také zajistit samostatně bez pokynů učitele jejich úklid.

Velká pozornost ze strany většiny vyučujících byla věnována sebehodnocení žáků. Ojediněle provedl sebehodnocení i učitel. Snaha a pokrok žáků byla učiteli vnímána a průběžně hodnocena. Někdy toto průběžné hodnocení chybělo, stejně jako v závěru hodin nebylo provedeno shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Celková úroveň kvality výuky přírodovědných předmětů byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice ve třídách 2. stupně ZŠ

Hospitace proběhly u všech učitelů matematiky a ve všech ročnících 2. stupně ZŠ. Výuka ve sledovaných hodinách byla vyučujícími promyšleně připravena po stránce organizační i metodické. Stanovené cíle hodin respektovaly aktuální stav jednotlivých tříd a v průběhu hodin se dařily splnit. Probírané učivo navazovalo na předcházející.

Výuku matematiky zabezpečují celkem čtyři vyučující. Dva z nich neměli pro výuku na tomto stupni ZŠ pedagogickou způsobilost požadovanou příslušnou právní normou. Tato skutečnost se však ve sledované výuce negativně neprojevila.

Výuka matematiky proběhla v běžných učebnách. Jejich vybavení podporovalo plnění výchovně-vzdělávacích cílů jednotlivých hodin. Pro názornou výuku učitelé efektivně využívali nejen dostupné školní učební pomůcky, ale i jednoduché pomůcky vlastní tvorby. Materiálně-technické podmínky celkově podpořily splnění stanovených cílů výuky ve sledovaných hodinách.

Promyšlenou a účelnou organizací sledované výuky učitelé efektivně využili vyučovací čas. Náročné úseky výuky střídali s výukou relaxačního charakteru. Respektovali tak psychohygienické zásady školní práce. Převažující část vyučování měla rysy činnostní výuky, kdy žáci pracovali samostatně nebo ve skupinách a řešili zadané úkoly. Vyučující měli promyšlený systém otázek, kterými při vysvětlování nového učiva vedli žáky k hledání souvislostí, vyvozování a formulování jednoduchých závěrů a pravidel. Stanovené pracovní tempo vyhovovalo i pomaleji pracujícím žákům, zdatnější dostávali po vyřešení příkladů další a náročnější úkoly. Při samostatné práci žáci řešili úkoly vlastním tempem. Učitelé přitom kontrolovali zvládnutí učiva zejména u těch žáků, kteří s řešením měli problémy. S těmito pak individuálně pracovali. Na základě zjištění o míře zvládnutí učiva reagovali a postup v další výuce přizpůsobovali. Vhodně volené vyučovací metody a formy práce zabezpečovaly účinnou výuku, efektivní využití času a oboustrannou zpětnou vazbu. V části výuky byla vhodně uplatněna metoda práce s chybou. Učitelé často vyžadovali od žáků zdůvodnění postupu řešení. Rozvíjeli tak jejich logické myšlení i komunikativní dovednosti. Probírané učivo bylo aplikováno na příkladech s praktickým aspektem.

Vhodná motivace spolu s činnostním pojetím většiny sledované výuky podporovala zájem žáků o předmět. Někteří jedinci přejímali poznatky a závěry řešených úkolů spíše pasivně. Převažující většina žáků byla aktivní a zjevně pracovali se zájmem. To se projevilo vysokou četností úspěšných řešitelů jednotlivých kontrolních úkolů.

Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly velmi pěkné, pravidla komunikace a chování byla respektována. Vstřícnost vyučujících k žákům napomáhala vytvoření příznivé pracovní atmosféry. Ta měla pozitivní vliv na pracovní aktivitu žáků. Zdůvodněním myšlenkových postupů učitelé rozvíjeli komunikativních dovednosti žáků včetně užívání odborné terminologie. Při skupinových aktivitách vytvářeli prostor pro rozvíjení sociálních vztahů mezi žáky, vzájemné respektování a tolerantnost.

Vyučující podporovali osobnostní rozvoj žáka a upevňovali jeho sebedůvěru pozitivním hodnocením jím dosahovaných výsledků. Dovedli podpořit jinak méně úspěšného žáka, jeho snahu či pokrok. Kromě jedné hodiny zbyl v závěru vyučovací jednotky čas na vyhodnocení a splnění cílů. Učitelé hodnotili nejen práci třídy, ale i aktivních jednotlivců. Někteří z nich vedli žáky k tomu, aby vlastními slovy hodnotili práci v hodině, splnění stanovených cílů, náročnost probíraného učiva, resp. dosažení pokroku a osvojení nových poznatků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice měly celkově velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání uvnitř školy jsou zjišťovány vlastními prověrkami zadanými ve vybraných předmětech obvykle před koncem klasifikačního období. Každoročně škola využívá také komerční testy, umožňující celorepublikové srovnání.

Výsledky jsou analyzovány v rámci metodických orgánů školy. Slouží jako podklad pro poskytování zpětné vazby žákům a hledání adekvátních postupů pro odstraňování zjištěných nedostatků, resp. přijímání potřebných opatření vedoucí k nápravě. Akceptaci přijatých opatření vedení školy sleduje v rámci hospitační a kontrolní činnosti.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech měl celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Porovnáním údajů v *Rozhodnutí o zařazení Základní školy Mokrá do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* vydané Školským úřadem Brno-venkov ze dne 18. 2. 1991 pod čj. 639/99 s účinností od 1. 3. 1999 s údaji ve *Zřizovací listině Základní školy Mokrá* vydané obcí Mokrá dne 24. 9. 2001 bylo zjištěno že údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině školy s výjimkou názvů obce v adrese obou dokumentů.

Rada školy není zřízena.

Sdružení rodičů a přátel ZŠ Mokrá je právním subjektem, který vznikl 9. ledna 1992 na základě registrace MV ČR. Pracuje neformálně podle vlastního plánu schváleného radou rodičů a svou činností podporuje a doplňuje realizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení Základní školy Mokrá do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* vydané Školským úřadem Brno-venkov ze dne 18. 2. 1999, čj. 639/99 s účinností od 1. 3. 1999
2. *Zřizovací listina Základní školy Mokrá* vydaná obcí Mokrá dne 24. 9. 2001, čj. (neuveďeno) a s *Dodatkem č. 1* ze dne 26. 6. 2002 pod čj. 1423/02
3. Třídní knihy všech tříd ZŠ Mokrá ve školním roce 2003/2004
4. Třídní výkazy všech tříd ZŠ Mokrá ve školním roce 2003/2004
5. Katalogové listy žáků navštěvujících ZŠ Mokrá ve školním roce 2003/2004
6. Záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech
7. Evidence žáků ZŠ Mokrá ve školním roce 2003/2004
8. *Řád školy* vydaný po Základní školou Mokrá, čj. 1452/02 a schválený pedagogickou radou školy dne 30. 8. 2002
9. Řády odborných učeben
10. *Rozvrh hodin* ZŠ Mokrá ve školním roce 2003/2004
11. *Rozvrh hodin a přestávek* ve školním roce 2003/2004
12. Záznamy z jednání pedagogické rady ZŠ Mokrá
13. Kniha úrazů
14. Personální dokumentace hospitovaných pedagogických pracovníků
15. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách
16. *Učební plány* vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 pro školní roky 2000/2001 až 2003/2004
17. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002-2003* čj. 1727/03 ze dne 7. 7. 2003
18. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01* podle stavu k 30. 9. 2003
19. Plán výchovného poradenství
20. Minimální preventivní program v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů ZŠ Mokrá ve školním roce 2003/2004

21. Hodnocení Minimálního preventivního programu v oblasti prevence sociálně patologických jevů
22. Seznam zúčastněných škol na Miniveletrhu SŠ ze dne 4. 11. 2003
23. Informace pro přijímací řízení ve školním roce 2003/2004
24. Kartotéka vycházejících žáků ve školním roce 2003/2004
25. Přehled žáků se specifickými vzdělávacími potřebami ve školním roce 2003/2004
26. Seznam integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
27. Doporučení žáků k integraci žáků ve školním roce 2003/2004
28. Zprávy z odborných vyšetření žáků ve školním roce 2003/2004
29. Individuální vzdělávací programy žáků ve školním roce 2003/2004
30. Smlouvy SPC se zákonnými zástupci žáků ve školním roce 2003/2004
31. Návrhy na vyšetření žáků ve školním roce 2003/2004
32. Přehled vyšetřených žáků školy ve školním roce 2003/2004
33. Předběžné zájmy žáků o povolání ve školním roce 2003/2004
34. *Osvědčení metodika drogové prevence*
35. *Organizační řád Základní školy Mokrá* vydaný dne 1. 7. 1994, čj. 1062/94 s účinností od 1. 7. 1994
36. *Plán práce na školní rok 2003-2004* schválený pedagogickou radou školy dne 8. 9. 2003
37. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ Mokrá* ze dne 7. 5. 2003
38. *Informační systém Základní školy Mokrá, okres Brno-venkov* ze dne 30. 10. 2003
39. *Výroční zpráva Sdružení rodičů a přátel ZŠ Mokrá* za školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Převážná většina pedagogů v rámci sledované výuky splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící pedagogická způsobilost pro výuku na daném typu školy a v jednom případě i odborná způsobilost neměla negativní vliv na kvalitu průběhu a výsledky výchovně výchovně-vzdělávacího procesu ve sledovaných hodinách. Pedagogové se intenzívně vzdělávají, zajímají se o nové trendy ve vyučování.

Využíváním učebních pomůcek a ostatního vybavení je efektivně podporováno činností učení realizovaného vzdělávacího programu školy. Materiálně-technické podmínky má škola celkově velmi dobré. Kvalitnější vybavení pomůckami a dalšími materiály bylo sledováno ne třídách 1. stupně ZŠ, jejichž využíváním je účinně podporována realizace tvořivé školy. Zpracovaný koncepční plán rozvoje školy v oblasti materiálně-technického zabezpečení výuky umožňuje průběžně a efektivně tyto podmínky zlepšovat.

V převažující většině sledovaných hodin byla výuka vedena s uplatněním činností žáků, využíváním jejich znalostí a vlastních zkušeností i zařazováním mezipředmětových vztahů. Tím byli vnitřně motivováni. Učitelé vytvářeli dostatečný prostor pro poznávací aktivity žáků a rozvoj jejich sociálních dovedností. Oblast hodnocení práce a výsledků učení se žáků je vyučujícími trvale rozvíjena, menší pozornost je dosud věnována sebehodnocení žáků a jejich vzájemnému hodnocení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Mgr. Jaroslav Krška, v.r.
Členové týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	PaedDr. Danuše Pytelová, v.r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Mgr. Ludmila Šimáčková, v.r.
	Mgr. Zdeňka Vladíková	Mgr. Zdeňka Vladíková, v.r.

Ve Vyškově dne 8. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 12. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
RNDr. Josef Palík, ředitel Základní školy Mokrá	RNDr. Josef Palík, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Mgr. Jaroslav Krška, Nádražní 7, 682 01 Vyškov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad JM kraje– odbor školství Žerotínovo nám 3/5, Brno	2004-02-04	12-1040/04/15-952
Zřizovatel: Obec Mokrá 664 04 Mokrá-Horákov 207	2004-02-04	12-1040/04/15-952
Rada školy - není zřízena	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.